

Załącznik do Uchwały Nr XXXII/226/ 2018
Rady Powiatu Krośnieńskiego
z dnia 21 czerwca 2018 roku

**PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE KROŚNIEŃSKIM
NA LATA 2018-2020**

Krosno Odrzańskie 2018 rok

1. WSTĘP

Preambuła Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej trafnie określa jej cele i wyznacza kierunki działań.

... „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, troski o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową oraz ochrony ich praw i wolności, dla dobra rodziny, która stanowi podstawową komórkę społeczną oraz naturalne środowisko rozwoju, jak również dobro wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla ich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020 opracowano na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t Dz.U z 2017, poz. 697). Zgodnie z Art. 180 pkt. 1 przedmiotowej ustawy opracowanie i realizacja 3 letniego programu rozwoju pieczy zastępczej należy do zadań własnych powiatu. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017, był realizowany przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim, a którego okres obowiązywania upływa z dniem 31.12.2017r., wobec czego zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumentu na kolejny 3 letni okres.

Cele, kierunki działań i zadania określone w niniejszym Programie, zostały ustalone na podstawie wniosków wpływającego okresu programowania oraz rozpoznania zagrożeń środowisk rodziców zarówno biologicznych jak i zastępczych. Współpraca z osobami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny określa kierunki działań w zakresie pieczy zastępczej w Powiecie Krośnieńskim uwzględniając wszelkie aspekty rodzicielstwa zastępczego. W Programie położono nacisk na skuteczną dezinstytucjonalizację pieczy zastępczej szczególnie poprzez system pozyskiwania kandydatówna rodziców zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, jak również na stworzenie warunków dla usamodzielnianych wychowanków mających na celu uzyskanie przez nich samodzielności życiowej, a tym samym funkcjonowanie poza systemem pomocy społecznej.

Istotny jest również fakt, iż władze Powiatu Krośnieńskiego poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zapewniają miejsca w pieczy zastępczej wszystkim dzieciom kierowanym na podstawie postanowienia sądu rodzinnego oraz przeznaczają na ten cel wystarczające środki finansowe.

II. Podstawy prawne.

Program rozwoju pieczy zastępczej powstał w oparciu o obowiązujące regulacje prawne – art. 180 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Działania ujęte w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną, w tym zadania zapisane w niniejszym Programie podejmowane i realizowane są w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencję o Prawach Dziecka
- Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawę o pomocy społecznej.
- Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

III. Miejsce realizacji Programu.

Obszar Powiatu Krośnieńskiego.

IV. Czas realizacji Programu.

Lata 2018 – 2020.

V. Adresaci Programu.

- dzieci wymagające opieki i pomocy,
- rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej.

VI. Źródła finansowania.

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020 będą:

- środki własne powiatu,
- środki samorządów gminnych,
- środki rządowe,
- środki własne jednostek organizacyjnych powiatu,
- dotacje celowe,
- środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych, w tym z Funduszy Europejskich.

VII. Partnerzy Programu.

Głównymi partnerami Programu są: administracja samorządowa, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie Odrzańskim, placówki oświatowe, placówki pomocy społecznej, sądy rodzinne, kuratorzy społeczni i zawodowi, rodziny zastępcze, policja, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, wolontariusze, lokalne media.

VIII. Charakterystyka pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Formami pieczy zastępczej są:

1. rodzina zastępcza:

- spokrewniona,
- niezawodowa,
- zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;

2. rodzinny dom dziecka;

3. instytucjonalna pieczę zastępcza:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza,
- regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna,
- interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletniości. Osoba, która osiągnęła pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w niej nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę.

IX. Zadania pieczy zastępczej.

Głównym zadaniem pieczy zastępczej jest praca z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny naturalnej lub gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka.

Ponadto piecza zastępcza ma za zadanie:

- przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
- pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
- nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

X. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Krośnieńskim.

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. w Powiecie Krośnieńskim opieka zastępcza sprawowana była:

- w rodzinach zastępczych spokrewnionych - 77 dzieci
- w rodzinach zastępczych niezawodowych - 35 dzieci
- w rodzinach zastępczych zawodowych - 16 dzieci

Łącznie na terenie powiatu funkcjonowało 81 rodzin zastępczych, w tym:

- 54 rodzin spokrewnionych,
- 22 rodziny niezawodowe,
- 5 rodzin zawodowych w tym 2 rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego.

Tabela 1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Krośnieńskiego wg stanu na dzień 31.12.2015r.

Lp.	Rodziny zastępcze	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewnione	64	90
2.	Niespokrewnione	25	33
3.	Zawodowe	3	18
4.	Zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	2	5
	Razem	94	146

Tabela 2. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Krośnieńskiego wg stanu na dzień 31.12.2016r.

Lp.	Rodziny zastępcze	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewnione	61	83
2.	Niespokrewnione	26	35
3.	Zawodowe	3	17
4.	Zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	2	4
Razem		92	139

Tabela 3. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Krośnieńskiego wg stanu na dzień 31.12.2017r.

Lp.	Rodziny zastępcze	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewnione	54	77
2.	Niespokrewnione	22	35
3.	Zawodowe	3	10
4.	Zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	2	6
Razem		81	128

XI. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Krośnieńskim.

Na terenie Powiatu Krośnieńskiego działają dwie jednostki instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- Powiatowy Dom Dziecka w Gubinie, w którym może przebywać 30 dzieci,
- Powiatowy Dom Dziecka w Krośnie Odrzańskim, w którym może przebywać 14 dzieci.

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wg stanu na dzień 31.12.2015r.

Lp.	Forma placówki	Liczba umieszczonych dzieci
1.	Powiatowy Dom Dziecka w Gubinie	29
2.	Powiatowy Dom Dziecka w Krośnie Odrzańskim	15
Razem		44

Tabela 5. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wg stanu na dzień 31.12.2016r.

Lp.	Forma placówki	Liczba umieszczonych dzieci
1.	Powiatowy Dom Dziecka w Gubinie	28
2.	Powiatowy Dom Dziecka w Krośnie Odrzańskim	12
Razem		40

Tabela 6. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wg stanu na dzień 31.12.2017r.

Lp.	Forma placówki	Liczba umieszczonych dzieci
1.	Powiatowy Dom Dziecka w Gubinie	24
2.	Powiatowy Dom Dziecka w Krośnie Odrzańskim	11
	Razem	36

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, która jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej typu:
  - socjalizacyjnego,
  - interwencyjnego,
  - specjalistyczno-terapeutycznego,
  - rodzinnego.
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Do placówki opiekuńczo-wychowawczej dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, posiadający miejsce w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Jeżeli powiat nie może skierować dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej z powodu braku odpowiedniej placówki opiekuńczo-wychowawczej lub z powodu braku miejsca w takiej placówce na jego terenie, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela 7. Ilość dzieci z terenu powiatu krośnieńskiego umieszczanych w pieczy instytucjonalnej poza powiatem.

Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem krośnieńskim		
2015	2016	2017r
1	2	0

XII. Osoby usamodzielniane z terenu Powiatu Krośnieńskiego.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej

"osobą usamodzielnianą", w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na:

1. **kontynuowanie nauki** - Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.
2. **usamodzielnienie** - Wniosek o przyznanie pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.
3. **zagospodarowanie** - Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Ilość wypłacanych świadczeń dla osób usamodzielnianych od kilku lat utrzymuje się na tym samym poziomie. Wychowankowie po zakończeniu nauki, otrzymują pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie, w uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją osobistą, rodzinną, mieszkaniową wychowanka pomocy udzielano w trakcie pobierania świadczenia na kontynuowanie nauki.

Tabela 8. Ilość wychowanków z rodzin zastępczych, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie.

Forma pomocy/lata	2015	2016	2017
Kontynuowanie nauki	12	12	12
Usamodzielnienie	4	2	8
Zagospodarowanie	5	2	5

Tabela 9. Ilość wychowanków instytucjonalnej pieczy, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie.

Forma pomocy/lata	2015	2016	2017
Kontynuowanie nauki	7	8	8
Usamodzielnienie	3	3	Nie udzielono
Zagospodarowanie	3	2	Nie udzielono

XIII. Cele programu.

Podejmowane działania na rzecz rodziny powinny być zróżnicowane w zależności od natężenia problemów występujących na danym terenie, należy bowiem pamiętać, że innych form wsparcia i pomocy oczekują rodziny z problemami bezrobocia i zagrożenia ubóstwem, a innych rodziny z niewydolnością wychowawczą. W tym celu zasadne jest wykorzystanie istniejącej infrastruktury w podejmowaniu działań pomocowych i wspierających rodziną oraz instytucjonalną pieczę zastępczą.

Cel I: Wzmocnienie funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz przeciwdziałania dysfunkcyjności rodzin biologicznych.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie zagrożeniom prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania rodziny w środowisku poprzez m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo rodzinne, - prowadzenie oddziaływań profilaktycznych w szkołach, świetlicach socjoterapeutycznych i innych placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie powiatu, - prowadzenie zajęć w szkołach przygotowujących do życia w rodzinie, - programy aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz aktywizacji zawodowej, - prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców zastępczych oraz superwizji - programy reedukacyjne np. dla sprawców przemocy w rodzinie - realizacja programów wczesnego wspomaganie rozwoju.	Na bieżąco	PCPR, placówki oświatowe, OPS.	Organizacje pozarządowe.

2.	<p>Udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wykrywanie i usuwanie przyczyn trudności wychowawczych, prowadzenie działalności profilaktycznej i doradczej</p>	Na bieżąco	<p>Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, PCPR.</p>	<p>PCPR, lokalne instytucje i organizacje, OPS.</p>
3.	<p>Współpraca z instytucjami mającymi wpływ na sytuację dziecka przebywającego w pieczy zastępczejw tym:</p> <p>1.Systematyczna współpraca z asystentami rodziny.</p> <p>2.Wizyty w środowisku rodzinnym.</p> <p>3. Praca z rodzinami na terenie placówki w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poradnictwo, doradztwo, - podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, -motywowanie rodziców do stałego i systematycznego kontaktu z dziećmi, -współpraca-motywowanie rodzin do podjęcia działań mających na celu powrót do domu rodzinnego, - pomoc w wyjściu z uzależnienia, -prowadzenie zajęć dla rodziców, -udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, wychowawczych, -prowadzenie działalności profilaktycznej i doradczej. 	Na bieżąco	<p>Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego</p>	<p>PCPR, OPS lokalne instytucje i organizacje.</p>

4.	Promowanie wartości rodziny wśród lokalnej społeczności poprzez audycje, ulotki, artykuły w: prasie, radiu, telewizji, Internecie, a także organizowanie imprez rodzinnych, konferencji itp.	Na bieżąco	Lokalne instytucje i organizacje, PCPR.	Organizacje pozarządowe.
5.	Organizacja Pikniku Rodzinnego – imprezy integracyjnej.	Czerwiec 2018	Powiat i PCPR.	Sponsorzy, lokalne instytucje i organizacje.
6.	Prowadzenie zajęć w ramach „Szkoły dla rodziców”	Na bieżąco	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	PCPR, lokalne instytucje i organizacje, OPS.

Cel II: Rozwój i wsparcie pieczy zastępczej

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez akcje promujące ideę rodzicielstwa zastępczego i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze również poprzez: - lokalną kampanię medialną (udział lokalnych autorytetów i samorządu),- organizację dni otwartych rodzicielstwa zastępczego,	2018 – 2020r.	PCPR, Powiat Krośnieński,	Organizacje pozarządowe
2.	Tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, finansowanie wynagrodzeń i innych świadczeń wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	Na bieżąco, po zgłoszeniu się kandydatów.	PCPR, Powiat Krośnieński.	Organizacje pozarządowe.

3.	<p>Wspieranie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie grup wsparcia, specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, dostarczanie wiedzy i umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie opieki i wychowania, pomoc - w prowadzeniu mediacji, - w sytuacjach konfliktowych, - umożliwienie udzielania pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania, - dofinansowywanie zajęć pozalekcyjnych dla wychowanków, - organizacja zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym oraz profilaktycznym, - zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej. 	2018 - 2020 r.	PCPR	Organizacje pozarządowe
4.	<p>Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.</p>	Na bieżąco	PCPR.	
5.	<p>Pozyskiwanie środków z programów m.in. MRPiPS, EFS, celem wspierania funkcjonujących rodzin zastępczych</p>	Na bieżąco	PCPR, Powiat Krośnieński.	
6.	<p>Działania zmierzające do zmniejszenia liczby dzieci w Powiatowym Domu Dziecka w Gubinie do 14 dzieci.</p>	Do 31.12.2020	<p>Powiat Krośnieński</p> <p>Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego,</p> <p>PCPR,</p>	

7.	Zatrudnienie w zespole rodzinnej pieczy zastępczej specjalistów: w tym psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego.	Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	PCPR, Powiat Krośnieński	
8.	Wyznaczenie następującego minimalnego wzrostu rodzin zastępczych zawodowych o jedną rodzinę w roku.	2018 - 2020 r.	PCPR, Powiat Krośnieński.	
9.	Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz innych podmiotów.	2018 - 2020 r.	PCPR	
10.	Utworzenie Rodzinnego Domu Dziecka.	2018 - 2020 r.	PCPR, Powiat Krośnieński	
11.	Wdrożenie systemu cyklicznych szkoleń dla funkcjonujących rodzin zastępczych	2018-2020	PCPR	Sąd, Powiat Krośnieński.

Cel III: Rozwój wolontariatu na terenie powiatu.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Organizacja grupy wolontariackiej, a docelowo centrum wolontariatu .	2018-2020	PCPR	Starostwo Powiatowe, Uniwersytet Zielonogórski, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe.
2.	Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.	Zgodnie z potrzebami rodzin.	PCPR	Organizacje pozarządowe, Uniwersytet Zielonogórski, Placówki oświatowe.
3.	Rozwój wolontariatu na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	Na bieżąco	PCPR, Centrum Obsługi	Organizacje pozarządowe,

			Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego.	Placówki oświatowe.
--	--	--	---	---------------------

Cel IV: Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Wzbudzanie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy i uświadamianie rodzicom, że dzieci zawsze ich potrzebują i że to oni powinni stanowić oparcie dla domu niezależnie od sytuacji, w jakiej aktualnie sami się znajdują – indywidualne konsultacje, pomoc prawna.	Na bieżąco	OPS, asystenci rodzin.	PCPR, Lokalne instytucje i organizacje systemu pieczy zastępczej, Organizacje pozarządowe.
2.	Pomoc w przywróceniu równowagi w rodzinie, uświadomienie rodzicom biologicznym oraz dzieciom ich ról społecznych i podjęcie obowiązków przypisanych tym rolom zgodnie z oczekiwaniami społeczeństwa – możliwość organizowania zajęć warsztatowych, kontrakt, indywidualne rozmowy z rodzinami, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne.	Na bieżąco	OPS, asystenci rodzin.	PCPR, Lokalne instytucje i organizacje pozarządowe.
3.	Systematyczna praca asystentów rodziny z rodziną (nawet gdy dzieci są umieszczone w pieczy zastępczej): - pomoc w wyjściu z uzależnienia, - podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, - pomoc w sytuacjach kryzysowych.	Na bieżąco	OPS, asystenci rodzin.	
4.	Systematyczna praca z rodziną dziecka prowadzona przez pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych.	Na bieżąco	Pracownicy Powiatowych Domów Dziecka	PCPR
5.	Organizowanie spotkań/ imprez integracyjnych	Na	Centrum Obsługi	Organizacje

wychowanków pieczy zastępczej i ich rodzin	bieżąco	Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego, PCPR.	pozarządowe, OPS.
--	---------	---	-------------------

Cel V: Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Pomoc w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy.	Na bieżąco	PCPR, Gminy, COPOW.	Lokalne instytucje i organizacje
2.	Organizacja mieszkania dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	2018 -2020	Powiat Krośnieński	PCPR
3.	Wspieranie finansowe i rzeczowe osób usamodzielnianych	Na bieżąco	PCPR	Powiat Krośnieński, organizacje pozarządowe.
4.	Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych.	Na bieżąco	PCPR, PUP.	Opiekun usamodzielnienia
5.	Wskazanie opiekuna usamodzielnienia i sporządzenie indywidualnego programu usamodzielnienia	Na bieżąco	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego, PCPR.	
6.	Wdrażanie i realizacja projektów w ramach środków z Unii Europejskiej na rzecz osób usamodzielnianych zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Na bieżąco	PCPR	Powiat Krośnieński, Samorząd Województwa.

7.	Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy i pomoc w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy.	Na bieżąco	PCPR, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego, PUP.	Lokalne instytucje i organizacje pozarządowe.
8.	Z chwilą przyjęcia dziecka do placówki rozpoczęcie procesu usamodzielniania - nauka podstawowych kompetencji społecznych dostosowanych do wieku rozwojowego dziecka.	Na bieżąco	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego	PCPR, lokalne instytucje i organizacje.
9.	Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych.	Na bieżąco	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego, PCPR.	Wychowawcy, opiekun usamodzielniania, PUP, Szkoła.
10.	Pomoc , wspieranie wychowanka po opuszczeniu placówki.	Wg potrzeb	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych	Wychowawcy, lokalne instytucje i organizacje.

Cel VI: Utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie Powiatu Krośnieńskiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Wspieranie pełnoletnich wychowanków przebywających w instytucjonalnej	Na bieżąco	PCPR, COPOWPK,	

	pieczy zastępczej w ich procesie usamodzielnienia.		opiekun usamodzielnienia.	
2.	Poszerzenie współpracy z instytucjami, organizacjami oraz praca z rodzicami biologicznymi w celu zminimalizowania liczby dzieci poniżej 10 roku życia umieszczanych i umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Na bieżąco	OPS, COPOWPK, PCPR.	Sąd, Kuratela Sądowa, Policja.
3.	Dostosowanie PDD Gubin zgodnie z art.230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do pobytu w placówce od 01.01.2021 nie więcej niż 14 wychowanków.	Do 31.12.2020	COPOWPK, Powiat Krośnieński.	PCPR
4.	Pozyskiwanie nowych rodzin zaprzyjaźnionych.	Na bieżąco	COPOWPK	Lokalne organizacje i stowarzyszenia
5.	Wspieranie pełnoletnich wychowanków przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w ich procesie usamodzielnienia.	Na bieżąco	PCPR, COPOWPK, opiekun usamodzielnienia.	Szkoły, Urzędy.
6.	Poszerzenie współpracy z instytucjami, organizacjami oraz praca z rodzicami biologicznymi w celu powrotu dzieci do domu rodzinnego.	Na bieżąco	COPOWPK, PCPR, OPS.	Sąd, kurator, Policja.

Cel VII: Promowanie rodzicielstwa zastępczego.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Promocja rodzicielstwa zastępczego	2018-2020	PCPR, Powiat	Organizacje

	w miesiącu czerwcu		Krośnieński.	pozarządowe, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego,
2.	Organizacja pikniku rodzin zastępczych w miesiącu czerwcu	2018-2020	PCPR	Powiat Krośnieński, lokalne instytucje, organizacje pozarządowe.
3.	Organizacja balu karnawałowego dla rodzin zastępczych w miesiącu styczniu	2018-2020	PCPR	Organizacje pozarządowe
4.	<p>Prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej o formach rodzicielstwa zastępczego, w szczególności rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat pieczy zastępczej.</p> <p>Formy realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie i rozpowszechnienie ulotek informacyjnych -artykuły prasowe -audycje radiowe 	2018-2020	PCPR Powiat Krośnieński	COPOW, Organizacje. pozarządowe.

XIV. Beneficjenci i realizatorzy Programu.

Program skierowany jest bezpośrednio do osób i rodzin w szczególności:

- 1) dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- 2) rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka,
- 3) rodzin pomocowych,
- 4) rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w różnych formach pieczy zastępczej,
- 5) usamodzielnianych wychowanków oraz opiekunów usamodzielnienia,
- 6) kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych lub rodzinnych domów dziecka,

- 7) kierownictwa i kadry placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Partnerami w realizacji założeń programu są:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej będący jednocześnie koordynatorem programu,
- 2) rodziny zastępcze,
- 3) rodziny pomocowe i rodziny zaprzyjaźnione,
- 4) placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 5) Policja,
- 6) miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej,
- 7) Sądy,
- 8) kuratorzy,
- 9) organizacje pozarządowe,
- 10) kościoły i związki wyznaniowe,
- 11) placówki oświatowe.

XV. Monitoring i ewaluacja Programu.

Ewaluacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Krośnieńskim będzie przebiegała w oparciu o analizę i interpretację zebranych danych własnych oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych. Dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz w dalszym jego planowaniu i realizacji. Analiza umożliwi sprawdzenie skuteczności i efektywności przyjętych założeń.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Krośnieńskim na lata 2018 – 2020 ma charakter otwarty i będzie podlegał zmianom w zależności od pojawiających się potrzeb, środków finansowych i zmieniających się przepisów prawnych.

W okresie obowiązywania, program będzie analizowany w procesie monitoringu, którego istotą będzie badanie i analizowanie jego realizacji. Sprawozdanie z jego realizacji będzie składać Organizator pieczy zastępczej przy sprawozdaniu z efektów jego działalności.